

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Dec., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

JISMONIY TARBIYA DARSLARIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASH

KDPI Kuvvatov Umidjon Tursunovich o‘qituvchi

Sultonov Ubaydullo

Saidaxmadjonov Barxaet

Annotatsiya:

Ushbu maqolada jismoniy tarbiya darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash hamda hozirgi kunda oliy ta‘lim muassasalarida jismoniy tarbiya darslarini tashkil etish va o‘qitish metodikasi haqida ma‘lumotlar berilgan.

Kalit so‘zlar: Jismoniy tarbiya, o‘qituvchi, o‘qitish metodikasi, amaliy mashg‘ulotlar, mashqlar, harakat faoliyati.

Аннотация:

В данной статье представлена информация об использовании современных педагогических технологий на занятиях по физическому воспитанию и методах организации и преподавания занятий по физическому воспитанию в высших учебных заведениях.

Ключевые слова: физическое воспитание, учитель, методика преподавания, практические занятия, упражнения, двигательная деятельность.

Annotation:

This article provides information on the use of modern pedagogical technologies in physical education classes and the methods of organizing and teaching physical education classes in higher education institutions.

Keywords: Physical education, teacher, teaching methodology, practical training, exercises, movement activity.

Respublikamizning pedagogik olim va amaliyotchilari O‘zbekistonning ijtimoiy-pedagogik sharoitiga moslashgan hamda ilmiy asoslangan ta‘lim texnologiyalarini yaratish va ularni ta‘lim-tarbiya amaliyotida qo‘llashga intilmoqdalar. Bugungi kundagi pedagogik texnologiya - ularning milliy-nazariy asosini yaratish va

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Dec., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

amaliyotga tatbiq etish zaruriyati tug'ildi, degan savol paydo bo'lishi mumkin. Talabalarga har xil harakat faoliyatlarini o'rgatishda jismoniy tarbiya o'qituvchisi sharoitga qarab har doim ham shu harakat yoki uning ayrim unsurlarini ko'rsatib berolmaydi, shunday hollarda o'rganilayotgan harakat haqida ko'rgazmali tasavvur hosil qilish bo'yicha usuliyat talablari bilan o'qituvchi tomonidan ko'rsatilishi imkoni yo'qligi orasida muammoli vaziyat yuzaga keladi. Biz bilamizki, ko'rgazmalilikni bevosita yaratishning bir guruh usullari mavjud. Shunday qilib, algoritmik tipdagi amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish quyidagi bosqichlarni ko'zda tutadi:

- muayyan toifadagi vazifalarni yechish uslubiyati tushunib olishga yordam beradigan bilimlar o'zlashtirilishini nazorat qilish;
- o'zlashtirilish ob'yekti bo'lgan vazifalarning yechish uslubiyati bilan tanishish;
- aniq vazifa materiallari asosida o'rganilgan uslubiyatga muvofiq ravishda talabalarning individual faoliyatni tashkil etish;

Tipik qiyinchiliklar va ulafni yengish yo'llarini guruh bo'lib muhokama qilishni tashkil etishning talabalar tomonidan bajarilib borishi va natijalarini tahlil qilish, kelgusida egallanishi mumkin bo'lgan malakalarni takomillashtirish bo'yicha vazifa qo'yish.

Seminar o'tkazishning dastlabki maqsadi ma'ruza yoki axborotni jamoa bo'lib muhokama qilishdir. Seminarining samaradorligi albatta, talabalarni unga tayyorlash sifatiga bog'liq. Ayniqsa, ma'ruza va axborot tayyorlayotgan talabalar bilan ishlash muhim ahamiyatga ega.

Talabalarni seminarga tayyorlash bosqichma-bosqich tashkil etiladi. Birinchi bosqichda o'qituvchi talabaning seminar mavzusini aniqlab beradi. Mavzuni tanlash va bo'lg'usi ma'ruza yoki axborotni tayyorlashda ularga nisbatan o'qituvchi shunchaki, talaba deb qaramasligi kerak, balki ularni seminarda muhokama qilinadigan mavzuning ahamiyatini, dolzarbligini fikrlashga, o'quv fanini keyinchalik muvaffaqiyatli egallash uchun uni chuqur o'rganishi lozimligini anglashga, bo'lg'usi kasbiy faoliyatining hozirgi ijtimoiy, ilmiy muammolarini rejalashtira olish darajasiga olib kelish zarur. Bunda vaqtni tejash, tashkiliy ishlarni jadallashtirish uchun talabalarga mavzu bo'yicha adabiyotlarni, imkoni boricha, mavzulari va sahifalarini ko'rsatgan holda tavsiya etish lozim. Talabalarni ma'ruza va axborotlarga tayyorlashning birinchi bosqichida uning mavzusi bo'yicha referatning batafsil rejasini tuzish vazifasi yuklanadi. Ikkinchi bosqichda, talabalarni ma'ruza qilishga tayyorlashda o'qituvchi u bilan birga referat rejasini muhokama

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Dec., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

qiladi, uning ayrim o‘rinlarini tuzatadi. Bu, o‘z navbatida, dastlabki fikrlarini tezlikda tuzatish, aniqlik kiritish, to‘ldirish imkonini beradi va u pirovard natijada bo‘lg‘usi ma‘ruzaning sifatini oshiradi. Uchinchi bosqichda, o‘qituvchi talaba tayyorlab kelgan referatning mazmuni bilan tanishadi. Zaruriyat tug‘ilganda, unga savollar qo‘yish, talaba esa bu suhbatdan so‘ng tegishli xulosa chiqarishi lozim bo‘ladi. Shuningdek, shunday savollarni ham berish kerakki, talaba bu savollarga o‘z chiqishida javob bersin. Ayni o‘rinda talabaning seminarida ma‘ruza qilish uslubi ham muhokama qilingani ma‘qul. Shuni esdan chiqarish kerakki, faqat ma‘ruza bilan qatnashadigan talabalar bilan ishlab, boshqa talabalar nazardan chetda qolmasin, balki guruhdagi barcha talabalar oldindan muhokama qilinadigan mavzular bilan tanish bo‘lishi, seminar mavzusi bilan aloqador leksiya va qo‘shimcha materiallar mazmuni ustida ishlagan bo‘lishi, mavzuga muvofiq ravishda olinayotgan bilimlarni nazorat qilishga va mavzuni muhokama qilishga tayyor bo‘lishlari lozim. Bunday seminar mashg‘uloti odatda muhokama qilinadigan mavzuning mohiyati va dolzarbligi leksiya material bilan bog‘lashni O‘qituvchi bu tadbirlarni muvafaqqiyatli amalga oshira olsa, talabalar uning fikrlariga diqqat bilan qo‘shilib boradi, muammolarning yechilish oqimiga qo‘shilib ketadi, birga fikr yuritadi, birga hayajonlanadi, shu tariqa mashg‘ulotning qatnashchisiga aylanadi. Bunda o‘qituvchi talabaning bilish jarayonini savollar berish, savolga savol berish yo‘li bilan boshqaradi va shu orqali auditoriyadagi o‘rganilayotgan materiallar bo‘yicha ziddiyatlarga diqqatni jalb qiladi va talabalarni o‘ylab fikr yuritishga majbur qiladi. O‘qituvchi tushunilmagan savolni hal qilishidan oldinroq talabalar o‘zlaricha o‘z javoblarini tayyorlab qo‘yadilar va uni ma‘lum muddat o‘tgach o‘qituvchining fikri va xulosasi bilan taqqoslaydilar.

Jismoniy tarbiya darsining samaradorligi ko‘proq o‘qituvchining dars jarayonini tahlil qilishiga, o‘qitishda qanchalik zamonaviy shakl va metodik usullardan foydalanilishiga, texnik vositalar va jihozlardan unumli foydalanishiga bog‘liq. O‘qituvchi har bir darsni yuqori vosita intensivligi bilan olib boradi. puxta rejalashtirilishi, ya‘ni o‘quvchilarni o‘qitish va tarbiyalashda ularning faolligini oshirishni ta‘minlashi kerak. Masalan, o‘quvchilarni darsda yangi mashqlar bilan tanishtirish, ya‘ni himoya va yordamni talab qilmaydigan o‘rganilgan harakatni yaxshilash rejalashtirilgan bo‘lsa, darsni tashkil etishning umumiy (frontal) usulidan foydalanish mumkin. Bu o‘quvchilarning harakat faoliyatini to‘liq o‘zlashtirishlariga yordam beradi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Dec., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Xulosa:

Darsni tashkil etishda guruh usulini qo'llagan holda o'qituvchi o'quv yuklamasini aniq taqsimlashi va o'quvchilar tomonidan topshiriqlarning bajarilishini diqqat bilan kuzatib borishi mumkin. Ular o'z xatolarini tuzatish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Keyinchalik, har bir kishi, ayniqsa, yuqori sinflarda to'garak o'qitish usulida o'rganishga ko'proq odatlangan. Bu o'quvchilar tomonidan bir necha guruh bo'lib davra ichida bajarilishidan iborat. Aylanish usuliga yengil atletika, sport o'yinlarining gimnastika elementlari, shuningdek, predmetlar bilan bajariladigan umumiy rivojlantirish mashqlari (gimnastika o'rindig'ini to'ldirish to'plari, gantellar bilan), sakrash, sakrash, emaklash, sirpanish, baland joydan sakrash (gimnastika devorida) kiradi. , turli akrobatik mashqlar (hip hops, tik turish va boshqalar) va charchoqni bartaraf etadigan mashqlarni ham o'z ichiga olishi mumkin. Umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun yangi dasturga ko'ra, ular majburiy arizaga aylanadi. Uy vazifasi mazmunini asosan harakat sifatlarini rivojlantirishga qaratilgan mashqlar egallaydi. Yil davomida uni doimiy ravishda kuzatib borish kerak (baholash harakatning to'g'ri bajarilishi va mashqlar natijasining o'zgarishi bo'yicha amalga oshiriladi).

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. – Toshkent 2003. - 174 b. [1]
2. Azizxo'jayeva N.N. O'qituvchi mutaxssislari tayyorlash texnologiyasi. – Toshkent «Nizomiy TGPU». 2000. - 52 b. [2]
3. Ashmarin B.A..Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi.Toshken-2013[3].
4. V.Kachashkin. Jismoniy tarbiyaning metodik asolari.Toshkent-1982.[4]
5. www.ziyonet.uz[5]

